

Sygn. akt III RC 423/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie :

Przewodniczący: SSR Bartłomiej Pawlik

Protokolant: Dominika Kokoszka

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2017 roku w Świdnicy sprawy

z powództwa **małoletniego M. I.**

zastąpionego przez przedstawiciela ustawowego K. I. (1)

przeciwko **M. D. (1)**

o alimenty

I. powództwo oddała;

II. oddała wnioski stron o zasądzenie kosztów procesu od strony przeciwnej.

Sygn. akt. III RC 423/16

UZASADNIENIE

W dniu 27 września 2016 roku przedstawiciel ustawowy małoletniego powoda M. K. I. złożył w Sądzie Rejonowym w Świdnicy pozew, w którym domagał się zasądzenia od pozwanej M. D. (2) na rzecz małoletniego powoda alimentów w kwocie po 350 zł miesięcznie, płatnych począwszy od dnia wniesienia pozwu wraz z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych.

W uzasadnieniu pozwu przedstawiciel ustawowy powoda podniósł, że postanowieniem Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 13 września 2010 roku w sprawie o sygn. akt III Nsm 115/10 powierzono mu wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem M. I., natomiast na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Świdnicy w dniu 02 października 2012 r. w sprawie o sygn. akt III Rc 307/12 matka małoletniego powoda zobowiązała się płacić na jego rzecz alimenty w kwotach po 350 zł miesięcznie. Matka powoda nie wywiązuje się jednak z obowiązku alimentacyjnego wobec syna, zaś prowadzone przeciwko niej postępowanie egzekucyjne jest całkowicie bezskuteczne. W związku z tym na podstawie art. 132 k.r.o. zasadne jest żądanie zasądzenia alimentów od pozwanej, która jest babcią małoletniego powoda ze strony matki. Pozwana posiada dochody w postaci świadczenia emerytalnego oraz nie ma na utrzymaniu innych osób, a zatem ma możliwość płacenia alimentów na rzecz wnuka. Ojciec powoda pracuje na stanowisku spawacza ślusarza i zarabia po 2500 zł netto miesięcznie, przy czym z jego wynagrodzenia potrącane są zaciągnięte pożyczki w łącznej kwocie po 500 zł miesięcznie. Ze sporządzonego przez K. I. (1) wyliczenia kosztów utrzymania syna wynika, że kształtują się one na poziomie około 800 zł miesięcznie. Ponadto z wyliczeń tych wynika, że stałe opłaty mieszkaniowe ponoszone przez rodzinę powoda wynoszą po ok. 750 zł miesięcznie, a ponadto rodzina powoda spłaca różnego rodzaju kredyty, których raty wynoszą łącznie po 2381 zł miesięcznie. Pozwana w żaden sposób nie pomaga

w zaspokajaniu potrzeb wnuka i skoro ojciec powoda spełnia swój ustawowy obowiązek alimentacyjny, również przez osobiste starania o wychowanie i edukację syna, pozwana powinna przyczynić się finansowo do utrzymani wnuka.

W odpowiedzi na pozew wniesionej od sądu w dniu 23 listopada 2016 r. pozwana M. D. (2) wniosła o oddalenie powództwa w całości, natomiast w razie stwierdzenia przez sąd, że takie jej stanowisko jest bezzasadne, wniosła o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda alimentów w kwocie po 10 zł miesięcznie. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana wskazała, że małoletni powód utrzymywał z nią kontakt do lipca lub sierpnia 2016 r. po czym kontakty te ustały, najprawdopodobniej z przyczyn leżących po stronie ojca małoletniego. Podniosła, że przedstawiane przez ojca powoda w uzdatnieniu pozwu obligatoryjne wydatki są przykładem trwonienia środków finansowych. Jako przykład podła ponoszenie różnych opłat za Internet i telewizję w łącznej kwocie po 160 zł miesięcznie, podczas gdy w przypadku podpisania jednej kompleksowej umowy koszty te można byłoby obniżyć do kwoty po 45 lub po 59 zł miesięcznie. Uzasadnione wydatki rodziny powoda na opłaty mieszkaniowe kształtują się na poziomie po ok. 127 zł na jedną osobę miesięcznie. Wskazała, że przykładem niegospodarności jest zaciąganie przez rodzinę powoda licznych pożyczek na bliżej niesprecyzowane cele, w tym na konsolę do gry. Podniosła, że przedstawione przez ojca powoda wydatki na utrzymanie rodziny przewyższają deklarowane przez niego dochody. Pozwana wskazała, że ma 69 lat, utrzymuje się z emerytury, która nie jest wysoka i we związku z tym żyje skromnie, nie stać jej na zakup drogich przedmiotów, ogranicza wizyty u lekarzy, nie stać jej na poprawienie stanu uzębienia. Ponoszone przez nią koszty utrzymania przekraczają wysokość emerytury. Uważa, że rodzina powoda prowadzi życie na dużo wyższym poziomie, posiada wysokie wydatki i w związku tym należy przyjąć, że małoletni powód nie znajduje się w niedostatku. Ponadto w jej ocenie ojciec powoda, który jest osobą zobowiązaną do jego alimentacji w pierwszej kolejności, posiada środki pozwalające na samodzielne utrzymanie syna.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. I., urodzony w dniu (...) jest synem K. I. (1) i B. I.

Dowód:

- odpis aktu urodzenia małoletniego powoda zawarty w aktach III RC 307/12 Sądu Rejonowego w Świdnicy

Ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Świdnicy w dniu 02 października 2012 r. w sprawie o sygn. akt III RC 307/12 matka powoda zobowiązała się płacić na jego rzecz do rak ojca K. I. (1) alimenty w kwocie po 350 zł miesięczne, płatne począwszy od dnia 01 września 2012 roku.

Dowód:

- akta III RC 307/12 Sądu Rejonowego w Świdnicy

B. I. nigdy nie wywiązywała się z obowiązku alimentacyjnego ustalonego wobec małoletniego powoda wskazaną wyżej ugodą. W związku z tym ojciec małoletniego powoda w dniu 15 listopada 2012 r. złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy I. P. wniosek o wszczęcie przeciwko niej egzekucji zaległych i bieżących świadczeń alimentacyjnych. Postępowanie w sprawie egzekucyjnej toczy się pod sygn. akt Kmp 43/12 i dotychczas nie udało się w nim wyegzekwować od matki powoda żadnej kwoty alimentów, zaś stan zaległości alimentacyjnych na dzień 28 grudnia 2016 r. wynosił 18 200 zł plus zaległe odsetki w kwocie 3255 zł. Powód nigdy nie był uprawniony do pobierania alimentów z funduszu alimentacyjnego.

Dowody:

-zaświadczenia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy I. P. z dnia 11 kwietnia 2016 r. k. 8-9 i z dnia 28 grudnia 2016 r. k. 97.

-zeznania przedstawiciela ustawowego powoda K. I. (1) złożone w dniu 07 lutego 2017 r. – k. 122, e-protokół (...).

Przedstawiciel ustawowy małoletniego powoda K. I. (1) zatrudniony jest w firmie (...) Spółka z o.o. w Ś. na stanowisku spawacza – ślusarza. Łączne jego zarobki za okres od maja do października 2016 r. wyniosły 25 .459 zł brutto, zaś po potrąceniach składek na ubezpieczenie i na podatek - 18.137 zł netto, co dało średni miesięczny dochód netto wynoszący za ten okres po 3022 zł. We okresie objętym żądaniem pozwu wniesionego w niniejszej sprawie K. I. (1) spłacał trzy pożyczki zaciągnięte w zakładzie pracy, których łączne raty miesięczne wynosiły po ok. 640 zł. Twierdzi, że spłatę tych pożyczek zakończył w grudniu 2016 r. K. I. (1) nie osiąga dochodów z innych źródeł, nie pobiera na rzecz powoda świadczeń rodzinnych.

Dowody:

-zaświadczenia firmy (...) Spółka z o.o. w Ś. z dnia 29 lipca 2014 r. k. 10 i z dnia 09 listopada 2016 r. wraz z kartą wynagrodzeń K. I. za okres od maja do października 2016 r. k. 50-52;

-zeznania przedstawiciela ustawowego powoda K. I. (1) złożone w dniu 07 lutego 2017 r. – k. 122 e-protokół (...).

K. I. (1) pozostaje w związku małżeńskim z Ż. I.. Z tego związku mają jedno dziecko - syna A. I., który ma półtora roku i uczęszcza do żłobka, za który jego rodzice płacą po 470 zł miesięcznie. Ż. I. pracuje w (...) i zarabia średnio po 2021 zł netto miesięcznie. Dodatkowo w październiku 2016 r. otrzymała od pracodawcy jednorazową nagrodę roczną w kwocie 1200 zł brutto. Ż. I. wychowuje pochodzącą z jej poprzedniego związku córkę, która ma 19 lat i obecnie kontynuuje naukę w technikum. Na córkę otrzymuje od jej ojca alimenty w kwocie po 450 zł miesięcznie. Opłaty miesięczne za mieszkanie zajmowane przez rodzinę powoda kształtują się w następujący sposób: tytułem opłat na rzecz wspólnoty mieszkaniowej płacą po 222 zł, tytułem opłat na rzecz (...), między innymi za wywóz śmieci po 142 zł, za energię elektryczną po około 70 zł, za gaz po około 100 zł, za wodę i ścieki po 100 zł, za telefon i Internet po 50 zł, za telewizję cyfrową po 70 zł. K. I. (1) wraz z żoną spłacają kilka kredytów.

K. I. (1) spłaca następujące zaciągnięte przez siebie kredyty:

-zaciągnięty w czerwcu 2013 r. w (...) Bank w kwocie 123.465 zł, w ratach wynoszących po 1.319 zł miesięcznie, płatnych przez 10 lat;

-zaciągnięty w grudniu 2015 r. w (...) w kwocie 3.000 zł, w ratach wynoszących po 96,44 zł miesięcznie, płatnych przez 2 lata;

-zaciągnięty w grudniu 2014 r. w (...) w kwocie 30.000 zł, w ratach wynoszących po 460,54 zł miesięcznie, płatnych przez 8 lat.

Spłaca też kredyt zaciągnięty na zakup dla syna konsoli do gier we ratach wynoszących po 66,70 zł miesięcznie.

Natomiast Ż. I. spłaca dwa kredyty zaciągnięte w (...):

- we wrześniu 2014 r. w kwocie 20.000 zł, w ratach wynoszących po 304,59 zł miesięcznie, płatnych przez 8 la;

- w maju 2015 r. w kwocie 5.000 zł, w ratach wynoszących po 161,06 zł miesięcznie, płatnych przez 3 lata.

Dowody:

- dowody przelewów bankowych z konta Ż. S. (obecnie I.) prowadzonego w (...) Bank z dnia 12 i 16 września 2016 r. z dołączonymi harmonogramami spłaty kredytów zaciągniętych w (...) Bank, (...) k. 21-24, 27-28,29-30, 31-32 i 33-34,

-dowody przelewów bankowych z konta Ż. S. (obecnie I.) prowadzonego w (...) Bank z dnia 12 września 2016 r. k. 12, z dnia 12 września 2016 r. k.13, z dnia 12 września 2016 r. k.14, z dnia 12 września 2016 r. k.15, z dnia 12 września 2016 r. k.16, z dnia 12 września 2016 r. k.17, z dnia 12 września 2016 r. k.18, z dnia 12 września 2016 r. k.19, z dnia 12 września 2016 r. k.20.

- zaświadczenie firmy (...) S.A. z dnia 05 stycznia 2017 r. wraz z listą płac k. 95-96;

- zeznania przedstawiciela ustawowego powoda K. I. (1) złożone w dniu 07 lutego 2017 r. – k. 122 e-protokół (...).

Małoletni M. I. ma obecnie 14 lat i uczęszcza do Gimnazjum Nr (...) w Ś.. Ojciec powoda koszty utrzymania syna ocenia w wysokości odpowiadającej kwocie około 800 zł miesięcznie. Do tego dochodzą koszt leczenia syna przez endokrynologa. Powód obecnie nie przyjmuje żadnych stałych leków. Wizyty u endokrynologa odbywają się raz na trzy miesiące. W zeszłym roku powód był pięć razy na konsultacjach lekarskich u endokrynologa. Leczenie to trwa już półtora roku. Wcześniej powód leczony był z powodu alergii, ale leczenie to zostało przerwane. Powód korzysta z telefonu komórkowego na kartę, na co przeznaczane jest po 50 zł miesięcznie. Ojciec powoda kupił mu na raty konsolę do gry. Ojciec powoda twierdzi, że obecnie nie ma problemów z utrzymaniem powoda.

Dowody:

-zaświadczenie Publicznego Gimnazjum Nr (...) w Ś. z dnia 05 maja 2016 r. k. 11,

-dowody przelewów bankowych z konta Ż. S. (obecnie I.) prowadzonego w (...) Bank z dnia 12 września 2016 r. k. 13 i 15;

- zeznania przedstawiciela ustawowego powoda K. I. (1) złożone w dniu 07 lutego 2017 r. – k. 122 e-protokół (...).

Pozwana M. D. (2) jest babcią małoletniego powoda ze strony matki. Pozwana jest emerytką i z tego tytułu otrzymuje świadczenie emerytalne w kwocie po 1257 zł netto miesięcznie. Dochodów z innych źródeł nie uzyskuje. Z pozwaną zamieszkuje pełnoletni syn G. D., który z uwagi na wykonywaną pracę poza Ś., na terenie całego kraju, w mieszkaniu matki przebywa sporadycznie. Pozwana twierdzi, że syn nie dokłada się jej do opłat mieszkaniowych. Opłaty te w skali miesiąca kształtują się następująco: po 183 zł tytułem czynszu i wywozu śmieci, po ok. 90 zł za energię elektryczną, po ok. 35-40 zł za gaz, po 60 zł za wodę. Ponadto pozwana na ogrzanie mieszkania przeznaczona średnio po 1,5 tony węgla na sezon grzewczy, płacąc niecałe 800 zł za tonę. Pozwana żyje skromnie, ogólnie jest zdrowa i nie cierpi na żadne poważniejsze schorzenia, jednak ma braki w uzębieniu, których z powodów finansowych nie jest w stanie uzupełnić. Twierdzi, że emerytura starcza jej jedynie na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania i w związku z tym nie może z niej nic odłożyć. Nie posiada żadnego wartościowego majątku, zajmuje lokal komunalny.

Dowody:

- decyzja ZUS Inspektorat w Ś. z dnia 08 marca 2016 r. wydana dla pozwanej k. 117-118, – k. 23-24;

- historia rachunku bankowego M. D. (2) w (...) Banku (...) za okres od 18 maja do 17 czerwca 2016 r. i za okres od 18 sierpnia do 19 września 2016 r. k. 70-71,

- odcinki ponoszonych przez M. D. (2) opłat na rzecz (...) w Ś. k.72, za wodę na rzecz (...) w Ś. k. 73, za gaz na rzecz (...) we W. k. 73, za energię elektryczną k. 74,

- zeznania pozwanej M. D. (2) złożone w dniu 07 lutego 2017 r. k. 123 e-protokół z k. 124.

Dziadkami powoda ze strony ojca są babcia E. I. , która utrzymuje się z emerytury wynoszącej po 1455 zł netto miesięcznie i dziadek J. I., który utrzymuje się z renty wynoszącej po 960 zł netto miesięcznie i dodatkowo pracuje za wynagrodzeniem wynoszącym po 1973 zł brutto (ok. 1441 zł netto) miesięcznie. Małoletni powód często spędza u dziadków ze strony ojca weekendy, czasami dostaje nich drobne pieniądze, zdarza się, że dziadkowie kupują mu odzież, np. spodnie, koszulkę.

Dowody:

- decyzje (...) Oddział w W. z dnia 06 marca 2016 r. wydana dla E. I. k. 54 i z dnia 08 marca 2016 r. wydana dla J. I. k. 55,

-zaświadczenie Agencji Usługowo-Handlowej (...) w Ś. z dnia 14 listopada 2016 r. k. 56;

- zeznania przedstawiciela ustawowego powoda K. I. (1) złożone w dniu 07 lutego 2017 r. – k. 122 e-protokół (...).

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny Sąd zważył, co następuje:

Podstawę żądania pozwu wniesionego przez przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda stanowią przepisy art. 132, art. 128 i art. 129 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (k.r.o.). Obowiązek alimentacyjny pomiędzy dalszymi krewnymi wynika z treści przepisu art. 128 k.r.o. mówiącego, że obowiązek ten obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Kolejność obowiązku alimentacyjnego określa art. 129 § 1 i § 2 k.r.o. mówiący, że obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnych przed rodzeństwem; jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnych - obciąża bliższych stopniem przed dalszymi, zaś krewnych w tym samym stopniu obciąża obowiązek alimentacyjny w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym.

Z art. 132 k.r.o. wynika natomiast, że obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub położone z nadmiernymi trudnościami. Ponadto z przepisu art. 133 § 2 k.r.o. wynika, że uprawnionym do świadczeń alimentacyjnych od dalszych krewnych jest wyłącznie małoletnie dziecko znajdujące się w niedostatku. Przez pojęcie stanu niedostatku w rozumieniu wskazanego przepisu należy rozumieć sytuację, gdy osoba uprawniona nie jest w stanie swoimi siłami i z własnych środków zaspokoić w całości lub części swoich niezbędnych i usprawiedliwionych potrzeb związanych z utrzymaniem, przy czym nie są to wszystkie potrzeby a tylko takie, które mają zapewnić uprawnionemu godziwe warunki bytowania. Usunięcie stanu niedostatku po stronie dziecka nie następuje, zatem przez zaspokojenie jednie jego podstawowych i elementarnych potrzeb, ale przez zaspokojenie potrzeb w zakresie pozwalającym na jego normalną egzystencję, zaspokojenie potrzeb edukacyjnych, w zakresie rozwoju zainteresowań. Obowiązek alimentacyjny pomiędzy dalszymi krewnymi jest zatem obowiązkiem odmiennym od obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec niezdolnych do samodzielnego utrzymania dzieci. W szczególności wskazać należy, że przy określaniu jego zakresu nie obowiązuje zasada zapewnienia uprawnionemu stopy życiowej takiej samej jaką ma zobowiązany, zaś alimenty mogą zostać ustalone tylko w zakresie niezbędnym do usunięcia po stronie uprawnionego stanu niedostatku. Nie służą zatem zaspokojeniu wszystkich usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, tylko potrzeb uznawanych za niezbędne w celu zapewnienia normalnej egzystencji. Nie budzi żadnych wątpliwości to, że obowiązek alimentacyjny dziadków wobec wnuków powstaje tylko w sytuacji gdy obowiązkowi tego nie mogą wykonać obydwaj rodzice dziecka. W przypadku gdy jedno z rodziców nie wykonuje tego obowiązku, bada się czy drugie z rodziców ma możliwość samodzielnego wykonania obowiązku alimentacyjnego wobec dziecka i tylko w przypadku ustalenia, że rodzic ten przy wykorzystaniu wszystkich swoich sił i środków nie jest w stanie zaspokoić potrzeb dziecka, obowiązek alimentacyjny przechodzi na dalszych krewnych, np. dziadków. Stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 kwietnia 1974 r., (sygn. III CRN 66/74) gdzie wskazał, iż możliwość zasądzenia alimentów od dziadków będzie wtenczas, gdy oboje rodzice nie są w stanie spełniać tego obowiązku. Sąd podkreślił, iż "Jeśli jedno z rodziców jest całkowicie niezdolne do wykonywania ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego - obowiązek ponoszenia w całości ciężarów związanych z utrzymaniem i wychowaniem wspólnych dzieci - spoczywa w zasadzie na pozostałym rodzicu. Dopiero gdyby zostało ustalone, że drugi z rodziców - mimo odpowiedniej staranności i wykorzystania wszystkich możliwości zarobkowych - nie jest w stanie w całości lub części sprostać swoim obowiązkom względem dziecka i z tego powodu dzieci mogłyby znaleźć się w niedostatku - w grę wchodziłby subsydiarny obowiązek dalszych krewnych, a w szczególności dziadków. Podobnie w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 marca 1967 r., II CR 88/67 Sąd Najwyższy wskazał, że obowiązek alimentacyjny dziadków powstaje wówczas, gdy żadne z rodziców nie jest w stanie wypełniać swojego obowiązku. Jak podkreślił SN, błędny jest pogląd, iż „obowiązek alimentacyjny wobec dziecka dzieli się jak gdyby na część macierzystą i ojczyzną i że jeżeli matka nie jest w stanie wypełnić swego obowiązku, to powinni ją w tym wyręczyć jej krewni. Tymczasem stosownie do przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego obowiązek ten przechodzi przede wszystkim na drugiego rodzica. Gdyby zaś nie mógł on tego obowiązku w całości lub części wykonać, zobowiązani będą w tej samej kolejności dziadkowie obu linii,

tj. linii ojczyściej i macierzystej. Obowiązek dalszych krewnych określa również SN jako obowiązek „posiłkowy” (zob. wyrok SN z dnia 16 marca 1967 r., II CR 88/67,

W niniejszej sprawie nie ma wątpliwości, że matka powoda, jako osoba zobowiązana w pierwszej kolejności do płacenia alimentów nie wykonuje tego obowiązku zgodnie z ugodą sądową ustalającą wysokość alimentów, zaś prowadzona przeciwko niej egzekucja alimentów jest całkowicie bezskuteczna. Potwierdziły to obydwie strony, a ponadto wynika to z zaświadczeń komornika prowadzącego egzekucję alimentów przeciwko matce powoda. Należało zatem zbadać, czy K. I. (1), będący osobą zobowiązaną do alimentacji powoda w pierwszej kolejności, co wynika z art. 133 § 1 k.r.o. jest w stanie samodzielnie zaspokoić wszystkie potrzeby powoda w zakresie niezbędnym do usunięcia po jego stronie niedostatku. W ocenie Sądu K. I. (1) osiąga dochody, z których jest w stanie samodzielnie zaspokoić wyliczone przez siebie, niezbędne koszty utrzymania powoda, które jak zeznał na rozprawie w dniu 07 lutego 2016 r. kształtują się na poziomie ok. 800 zł miesięcznie. Należy zwrócić uwagę, że z przedłożonego przez ojca powoda zaświadczenia o zarobkach wynika, iż ich średnia wysokość miesięczna, bez uwzględnienia spłacanych przez niego w zakładzie pożyczek kształtowała się na poziomie przekraczającym 3000 zł netto. Wprawdzie ojciec powoda na utrzymaniu ma jeszcze jednego syna, jednak obowiązek zaspokajania jego potrzeb spoczywa nie tylko na K. I. (1), ale również na jego żonie, która osiąga stosunkowo wysokie dochody. Pamiętać, należy, że jak na wstępie wskazano osoba uprawniona może domagać się od dalszych krewnych alimentów jedynie w zakresie koniecznym do usunięcia po jej stronie stanu niedostatku. Alimenty od dalszego krewnego nie mogą zatem służyć zaspokojeniu potrzeb innych niż potrzeby podstawowe i niezbędne do zapewnienia normalnego życia danej osoby. Alimenty te nie mogą być przeznaczone na pokrycie potrzeb w zakresie uznanym za zbytorny, np. na zakupu droższej odzieży, zapewniania zorganizowanego wypoczynku wakacyjnego, zakupu dób luksusowych np. konsoli do gry. W ocenie sądu ojciec powoda z uzyskiwanych przez siebie dochodów jest natomiast w stanie zaspokoić niezbędne i usprawiedliwione potrzeby syna. Pamiętać też należy, że w przeciwieństwie do obowiązku alimentacyjnego pomiędzy rodzicami i dziećmi, przy którego określaniu obowiązuje zasada, że dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, taka zasada nie obowiązuje przy ustalaniu obowiązku alimentacyjnego pomiędzy dalszymi krewnymi. Stałe wydatki związane z utrzymaniem mieszkania zajmowanego przez rodzinę powoda nie są wysokie i kształtują się na poziomie około 750 zł miesięcznie, to jest przeciętnych takich wydatków w gospodarstwach domowych. Ojciec powoda powołuje się na spłatę licznych zobowiązań z tytułu kredytów. Rację ma natomiast pozwana zarzucając, że K. I. (1) w pierwszej kolejności powinien zabezpieczyć potrzeby rodziny, a dopiero jeżeli starcza mu na to środków mógł zaciągać zobowiązania kredytowe. Stanowisko takie znajduje również uzasadnienie w utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego i poglądach doktryny prawniczej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 listopada 1976 roku, sygn. akt III CRN 236/76). Zgodnie z nimi zadłużenie bankowe osoby do alimentacji zobowiązanej (w tym rodzica sprawującego pieczę nad dzieckiem) nie może powodować ograniczenia należnych małoletniemu dziecku środków utrzymania i wychowania. Osoba, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, musi się z tym liczyć przy podejmowaniu wydatków planować ich wysokość stosownie do posiadanych możliwości z uwzględnieniem wspomnianego obowiązku alimentacyjnego. Zważywszy na powyższe sąd nie uwzględnił obciążeń ojca powoda z tytułu kredytów, jako wpływających na obniżenie jego zdolności do utrzymania syna. Na marginesie należy wskazać, że strona powodowa w żaden sposób nie wykazała na jaki cel przeznaczone były zaciągane pożyczki, nie wykazała też zasadności ich zaciągania przez ojca powoda i jego żonę. Zważywszy na utrwalone orzecznictwo dotyczące oceny zobowiązań kredytowych osób do alimentacji zobowiązanych, rzeczą strony powodowej było wykazanie przeznaczenia środków uzyskanych z kredytów, a nie same powołanie się na spłatę zobowiązań.

Z drugiej strony sąd ocenił sytuację materialną pozwanej. Do obowiązku alimentacyjnego zobowiązanych w dalszej kolejności ma też zastosowanie art. 135 § 1 k.r.o. określający zakres obowiązku. Zgodnie z tezą wyroku SN z dnia 8 października 1976 r., III CRN 205/76 „Obowiązek alimentacyjny babki nie polega na przerzuceniu na nią niespełnionego obowiązku alimentacyjnego ojca dzieci, może ona bowiem być zobowiązana jedynie do takich świadczeń na jakie pozwalają jej możliwości majątkowe, przy uwzględnieniu również jej usprawiedliwionych potrzeb (art. 135 § 1 k.r.o.)”. W ocenie sądu pozwana nie ma wystarczających dochodów pozwalających na alimentowanie wnuka, bowiem utrzymuje się ze niewysokiej emerytury, która pozwala jedynie na skromne życie. Pozwana musi ponosić znaczną część opłat mieszkaniowych, bowiem syn, który z nią zamieszkuje w związku z wykonywaną

pracą przeważnie przebywa poza domem. Otrzymywana przez pozwaną emerytura należy do jednych z niższych świadczeń emerytalnych i pozwala na zaspokajanie jedynie niezbędnych potrzeb. Pozwana wskazuje, że nie na wszystko ją stać, musiała zrezygnować między innymi z leczenia zębów, w których ma poważne ubytki, bowiem jej na to nie stać. Pozwana ma natomiast prawo do spędzania starości w odpowiednich warunkach bytowych i nie ma obowiązku alimentowania wnuka kosztem własnych, niezbędnych potrzeb. W zakresie obowiązku alimentacyjnego pomiędzy dalszymi krewnymi nie obowiązuje natomiast zasada, że krewny powinien podzielić się z drugim krewnym dochodzącym alimentów nawet najskromniejszymi dochodami, jak ma to miejsce w przypadku obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec niezdolnych do utrzymania dzieci. Nadmienić też należy, że dziadek powoda ze strony ojca dysponuje dochodami wynoszącymi łącznie po ok. 2400 zł netto miesięcznie i w związku z tym w ocenie sądu wyłącznie on ma zdolność ewentualnego alimentowania powoda.

Mając na uwadze powyższe okoliczności sąd uznał, że powództwo jest nieuzasadnione i w związku z tym je oddalił w całości (punkt I sentencji wyroku).

Sąd oddalił wnioski dowodowe stron w szczególności o przesłuchanie świadków uznając, że okoliczności sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione za pomocą innych dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, zaś dowody te nie wniosą nic istotnego do rozstrzygnięcia sprawy (art. 217 § 3 k.p.c.).

Sąd oddalił wnioski stron o zasądzenie od strony przeciwnej zwrotu kosztów postępowania, na które składały się koszty zastępstwa prawnego. Wniosek strony powodowej w tym zakresie nie mógł być uwzględniony z uwagi na treść art. 98 k.p.c. Zgodnie z § 4 ust 1 pkt 9) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r, poz. 1800 z późn. zm.) pozwanej przysługiwałoby prawo do zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w kwocie 120 zł, przy czym sąd korzystając z uprawnienia przewidzianego w art. 102 k.p.c nie znalazł podstaw do obciążania powoda tymi kosztami, bowiem jest on osobą małoletnią i nie uzyskuje żadnych dochodów. (pkt II sentencji wyroku).